

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (Μια νέα πρωτοβουλία σε εξέλιξη)

Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη μια σημαντική πρωτοβουλία του *Εργαστηρίου Αστρονομίας* και του *Τομέα Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής (ΑΑΜ)* του Τμήματος Φυσικής ΣΘΕ/ΑΠΘ, αναφερόμενη στην εγκατάσταση ενός *Ραδιοτηλεσκοπίου (P/T)* στην Ελλάδα.

Προ έτους περίπου ο Τομέας ΑΑΜ σε συνέλευση των μελών του απεφάσισε ομόφωνα και ομόθυμα, ότι είναι επιθυμητή και χρήσιμη σε εθνικό και διεθνές επίπεδο η εγκατάσταση στην Ελλάδα ενός σύγχρονου P/T, το οποίο, ας σημειωθεί απουσιάζει γενικότερα από την περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Στη συνέχεια, η ανωτέρω απόφαση του Τομέα ΑΑΜ, με τη μορφή της συνημμένης ως [Παράρτημα 1](#) επιστολής του Διευθυντή του, κοινοποιήθηκε σε ένα ευρύτατο φάσμα ακαδημαϊκών παραληπτών, δηλαδή Πανεπιστημιακών Σχολών, Τμημάτων και Εργαστηρίων, επίσης Ερευνητικών Ινστιτούτων αλλά και άλλων, μη κυβερνητικών και κομματικών φορέων, είτε αμιγώς αστρονομικών είτε μη αμιγώς αστρονομικών, ενδιαφερομένων, όμως, για την εγκατάσταση ενός P/T. Η ανταπόκριση όλων αυτών των φορέων σε εθνικό επίπεδο υπήρξε άμεση, θετική και ενθουσιώδης, όπως συνοπτικά φαίνεται στο συνημμένο [Παράρτημα 2](#).

Πέραν των ανωτέρω, είναι αξιοσημείωτο, ότι, κατά τη διάρκεια των εργασιών του πρόσφατου 6^{ου} *Πανελληνίου Συνεδρίου Αστρονομίας* και της μετέπειτα *Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Αστρονομικής Εταιρείας*, όπως φαίνεται από το *Electronic Newsletter* (Nr 68, Section 2, October 2003) *Hellenic Astronomical Society*, συνημμένο ως [Παράρτημα 3](#), εγκρίθηκαν ομόφωνα και ομόθυμα και η πρόταση εγκατάστασης του P/T και η σχετική *Διακήρυξη (Declaration)*, συνημμένη ως [Παράρτημα 4](#).

Συνεπώς, προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα, ότι η Ελληνική (εντός Ελλάδος και εκτός αυτής) αστρονομική κοινότητα, συνεπικουρούμενη και από τις ενδιαφερόμενες μη αμιγώς αστρονομικές ερευνητικές θεματικές περιοχές της χώρας μας, κρίνει ότι η εγκατάσταση του P/T στην Ελλάδα είναι όχι απλώς επιθυμητή και χρήσιμη αλλά και επιβεβλημένη.

Με την παρούσα καταχώρηση επιχειρείται η περαιτέρω ευρύτερη δυνατή ενημέρωση όλων των αμέσως ή εμμέσως ενδιαφερόμενων επιστημόνων της Ελλάδας και της αλλοδαπής, με σκοπό την προώθηση και βοήθεια της εγκατάστασης ενός σύγχρονου ραδιοτηλεσκοπίου στην Ελλάδα.

Για τον περαιτέρω συντονισμό των μελλοντικών ενεργειών διεκδίκησης του ραδιοτηλεσκοπίου, οι ενδιαφερόμενοι, σε ένα πνεύμα ανοικτής συνεργασίας και λαμβάνοντας υπόψη, ότι η εγκατάσταση ενός τέτοιου οργάνου είναι θέμα διεπιστημονικό, αρμοδιότητας όχι ενός Πανεπιστημιακού Εργαστηρίου, Τμήματος, Σχολής ή και ενός Πανεπιστημίου ολοκλήρου, αλλά εθνικής ή/και διεθνούς εμβέλειας, αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος, καλούνται να συνεργασθούν με την *Επιτροπή Διεκδίκησης του Ραδιοτηλεσκοπίου*, η οποία ορίστηκε από την ανωτέρω Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Αστρονομικής Εταιρείας, **αποστέλλοντας** τις σχετικές προτάσεις και ιδέες τους στους κ.κ.

Νικόλαο Κ. Σπύρου,
Καθηγητή Αστρονομίας,
Διευθυντή του Τομέα Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής,
Εργαστήριο Αστρονομίας, Τμήμα Φυσικής,
Τομέας Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 541.24 Θεσσαλονίκη
Αρ. Τηλ. +30-310-99.8181
E-mail address: spyrou@helios.astro.auth.gr,

Ιωάννη-Χιού Σειραδάκη,
Καθηγητή Παρατηρησιακής Αστρονομίας
Εργαστήριο Αστρονομίας, Τμήμα Φυσικής,
Τομέας Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 541.24 Θεσσαλονίκη
Αρ. Τηλ. +30-310-99.8173
E-mail address: jhs@helios.astro.auth.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
(Η Επιστολή προς τον Πρόεδρο της ΕΛ.ΑΣ.ΕΤ.)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΤΡΟΦΥΣΙΚΗΣ, ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ
541 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ.: +30-2310-998047
TELEX: 412181 AUTH GR
FAX: +30-2310-995384
ΤΗΛ.: +30-2310-99 8181

Θεσσαλονίκη 14 Μαρτίου 2003

Αρ .Πρωτ.:10

Προς
Κ^ο Π. Λασκαρίδη
Καθηγητή-Διευθυντή
Τομέας Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής
Τμήμα Φυσικής
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
157.83 ΖΩΓΡΑΦΟΣ (ΑΘΗΝΑ)

Θέμα: *Εγκατάσταση Ραδιοτηλεσκοπίου στην Ελλάδα.*

Αγαπητέ Κ^ε Λασκαρίδη,

Με την επιστολή αυτή θα ήθελα να ενημερώσω εσάς και τα μέλη της επιστημονικής μονάδας σας για μια πολύ πρόσφατη πρωτοβουλία του *Τομέα Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής (ΑΑΜ)* του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Πρόσφατα ο Τομέας μας, στη συνεδρίασή του Αρ.2/22-1-2003 και με πλήρη ομοφωνία των μελών του, αποφάσισε ότι είναι αναγκαία και χρήσιμη η εγκατάσταση ενός *ραδιοτηλεσκοπίου (P/T)* στην Ελλάδα.

Οι αντικειμενικοί στόχοι της εγκατάστασης ενός P/T στην Ελλάδα είναι πολλοί, πρέπει, όμως, να τονισθούν ιδιαίτερα οι εξής:

1. Η *εκπαίδευση* Ελλήνων μεταπτυχιακών υποτρόφων και η *ερευνητική ή/και τεχνολογική εργασία* επιστημόνων σε επιστημονικό όργανο που μέχρι τώρα *δεν υπάρχει* στην χώρα μας. Η διεξαγωγή αυτής της εκπαίδευσης και εργασίας στο εσωτερικό της χώρας μας αναμένεται αφενός μεν να μειώσει αισθητά το ρυθμό, με τον οποίο οι ανωτέρω νέοι επιστήμονες και ερευνητές αναγκάζονται να καταφεύγουν στην χρήση αντίστοιχων επιστημονικών οργάνων του εξωτερικού, αφετέρου δε να ανακουφίσει το σχετικό προϋπολογισμό της χώρας μας,

2. Η συμπλήρωση του *Ευρωπαϊκού Δικτύου Συμβολομετρίας* με ένα P/T εγκατεστημένο εκεί ακριβώς όπου υπάρχει έλλειψη, δηλαδή, στην *νοτιοανατολική*

Ευρώπη. Ίσως δεν είναι σε όλους γνωστό, ότι όλα τα εν χρήσει ευρωπαϊκά ραδιοτηλεσκοπία υψηλών συχνοτήτων συμβαίνει να βρίσκονται επί μιας νοητής κατά προσέγγιση ευθείας, με διεύθυνση από νοτιοδυτικά (Ισπανία) προς βορειοανατολικά (Φινλανδία). Συνεπώς, η εγκατάσταση ενός P/T υψηλών συχνοτήτων και προηγμένης τεχνολογίας στην χώρα μας, *πέραν και αρκετά εκτός της ανωτέρω ευθείας*, είναι εκ των πραγμάτων επιστημονικώς απαραίτητη, θα αυξήσει σημαντικά τις δυνατότητες και την απόδοση του *Ευρωπαϊκού Δικτύου Συμβολομετρίας* και θα επιτρέψει την ενεργό συμμετοχή της χώρας μας στο γενικότερο Ευρωπαϊκό επιστημονικό γίγνεσθαι,

3. Επειδή ένα P/T θα εξυπηρετεί τα επιστημονικά ενδιαφέροντα και σκοπούς όχι μόνον της *αστρονομικής κοινότητας* αλλά επί πλέον και των επιστημόνων των ασχολούμενων με άλλες επιστήμες όπως η *σεισμολογία, η εφαρμοσμένη γεωφυσική, η γεωδαισία, το εγγύς διαστημικό περιβάλλον και η ατμόσφαιρα*, η εγκατάστασή του θα μπορούσε να συμβάλει, μέχρις ενός σημείου, στην ενίσχυση ή και έναρξη συνεργασίας επιστημόνων-ερευνητών *διάφορων επιστημονικών ενδιαφερόντων και ειδικοτήτων*, στο συντονισμό των αντίστοιχων επιστημονικών προγραμμάτων και, συνεπώς, στην αποδοτικότερη χρηματοδότησή τους,

4. Ο κατά τεκμήριον διεθνής ρόλος ενός P/T και η χρησιμοποίησή του από επιστήμονες από όλον τον κόσμο θα συμβάλει στην αναβάθμιση της επιστημονικής παρουσίας της χώρας μας σε Ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο.

Όπως, ίσως, γνωρίζετε, η εγκατάσταση ενός P/T στην Ελλάδα, είχε απασχολήσει την Ελληνική αστρονομική κοινότητα και παλαιότερα. Πιο συγκεκριμένα, το 1999 από την *Εθνική Αστρονομική Επιτροπή* είχε διοργανωθεί στην Πεντέλη των Αθηνών το συνέδριο «*Αστρονομία 2000+*». Στο συνέδριο αυτό, η ορισθείσα διεθνής, εξωτερική επιτροπή ειδικών, στην αναφορά της (με τίτλο *Astronomy in Greece At the Gates of the 21st Century*) προς την Εθνική Αστρονομική Επιτροπή, είχε προτείνει, ως μία από τις προτεραιότητες της επιστήμης της Αστρονομίας στην χώρα μας, την εγκατάσταση ενός P/T στην Ελλάδα. Οι ερευνητικοί στόχοι της πρότασης αυτής ήταν ουσιαστικά οι προαναφερθέντες αντικειμενικοί στόχοι της εγκατάστασης του P/T στην Ελλάδα. Η ανωτέρω πρόταση του συνεδρίου είχε τύχει τότε της ευμενούς αποδοχής από τους συμμετέχοντες στο συνέδριο. Ενόψει, όμως, του γεγονότος ότι τότε είχαν ήδη ξεκινήσει οι διαδικασίες εγκατάστασης του τηλεσκοπίου *Αρίσταρχος*, είχε κριθεί ότι αυτή η πρόταση εγκατάστασης ενός P/T θα έπρεπε να συζητηθεί και πάλι, όταν θα είχε ολοκληρωθεί η εγκατάσταση του τηλεσκοπίου *Αρίσταρχος*. Ήδη, όπως είναι γνωστό, οι κτιριακές εγκαταστάσεις του τηλεσκοπίου *Αρίσταρχος* είναι έτοιμες, το τηλεσκόπιο αυτό αναμένεται να παραδοθεί από την κατασκευάστρια εταιρεία στο αμέσως προσεχές μέλλον, ώστε είναι πλέον δυνατό να αρχίσει η διαδικασία εγκατάστασης του P/T στην χώρα μας.

Είναι μάλλον προφανές ότι, λόγω των πολλαπλών χρήσεων και δυνατοτήτων ενός P/T και λόγω του σχετικά μεγάλου κόστους κατασκευής και λειτουργίας του, το πρόγραμμα εγκατάστασης ενός P/T δεν μπορεί να είναι αρμοδιότητας μόνον ενός Εργαστηρίου Αστρονομίας, ή ενός Τομέα, ούτε ενός Τμήματος, ούτε, ακόμη, ενός Πανεπιστημίου. Αυτό θα είναι ένα πρόγραμμα πανελληνίας (τουλάχιστον) εμβέλειας, στο οποίο καθοριστικός θα είναι ο ρόλος κατ' αρχήν του Ελληνικού κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και διεθνών σχετικών υπηρεσιών και οργανισμών (π.χ. NASA, European Space Agency, Max Planck Gesellschaft) και, οπωσδήποτε, των Ελλήνων και φιλελλήνων μελών της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας. Επομένως, το εν λόγω πρόγραμμα εγκατάστασης απαιτεί, *σε εθνικό επίπεδο*, την ευρύτερη δυνατή και, αν αυτό είναι δυνατό, την ομόφωνη αποδοχή και υποστήριξή του, ώστε με αξιώσεις να επιδιωχθεί η πραγματοποίησή του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Το

δικό μας Εργαστήριο Αστρονομίας ΑΑΜ/ΑΠΘ απλώς αναλαμβάνει την πρωτοβουλία, με σκοπό να διερευνηθεί η δυνατότητα διαμόρφωσης αυτής της ευρύτερης δυνατής συμφωνίας.

Όπως, ήδη αναφέρθηκε, η πρόταση για την εγκατάσταση ενός Ρ/Τ στην Ελλάδα συζητήθηκε στην ανωτέρω συνεδρίαση του Τομέα μας, η δε ομόφωνη γνώμη των μελών του Τομέα είναι η πρόταση αυτή να προωθηθεί για συζήτηση προς όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, των οποίων και πρέπει να ζητηθεί η γνώμη και βοήθεια, με κύριο, προς το παρόν, στόχο τη διαμόρφωση συμφωνίας ως προς την αναγκαιότητα και χρησιμότητα εγκατάστασης ενός τέτοιου οργάνου στην χώρα μας. Εφόσον κάτι τέτοιο επιτευχθεί, θα ήταν δυνατό κατόπιν να συζητηθεί και η δημιουργία μιας επιτροπής πανελληνίας εμβέλειας και πολυθεματικής σύνθεσης, έργο της οποίας θα ήταν μια πρώτη αντιμετώπιση μεταγενέστερων θεμάτων όπως π.χ. ο συντονισμός των ενεργειών των μελών της επιστημονικής κοινότητας, μια αξιολόγηση των πιθανών θέσεων εγκατάστασης του Ρ/Τ, το σχήμα διοικητικής υποστήριξης και το νομικό καθεστώς λειτουργίας του Ρ/Τ κ.λ.π.

Με βάση όλα τα ανωτέρω, με την επιστολή αυτή, πέραν της κατ' αρχήν ενημέρωσής σας και αυτής των μελών της επιστημονικής μονάδας σας, επιθυμώ, εκ μέρους των μελών του Τομέα ΑΑΜ/ΑΠΘ, να ζητήσω, σε ένα πνεύμα ανοικτής συνεργασίας, τις απόψεις, παρατηρήσεις-υποδείξεις και την επίσημη γνώμη της μονάδας σας για την αναγκαιότητα και χρησιμότητα εγκατάστασης ενός Ρ/Τ στην χώρα μας. Είναι πλέον ή φανερό, ότι η έκφραση μιας τέτοιας θετικής αλλά και κρίσιμης, αναμφισβήτητα, για το μέλλον γνώμης με κανένα τρόπο δεν υποδηλώνει ανάληψη οποιασδήποτε μορφής δέσμευσης, οικονομικής ή άλλης μορφής, της μονάδας σας και των μελών της, πέραν και απλώς του γεγονότος της σύμφωνης, αυτής καθ' εαυτήν, γνώμης όλων σας για την αναγκαιότητα και χρησιμότητα εγκατάστασης ενός Ρ/Τ στην χώρα μας.

Με τιμή
Ο Διευθυντής του Τομέα ΑΑΜ/ΑΠΘ

Νικόλαος Κ. Σπύρου
Καθηγητής Αστρονομίας
(E-mail address: spyrou@astro.auth.gr)

Υ.Γ. Η ανωτέρω απόφαση του Τομέα ΑΑΜ/ΑΠΘ έχει ήδη υποστηριχθεί (κατά χρονολογική σειρά):

Κατά τη Γενική Συνέλευση Αριθμ.2 της 22ας Ιανουαρίου 2003 των μελών του *Τομέα Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*.

Κατά την κοινή συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της *Ελληνικής Αστρονομικής Εταιρείας* και των μελών της *Εθνικής Αστρονομικής Επιτροπής* της 5^{ης} Φεβρουαρίου 2003.

Κατά τη Γενική Συνέλευση της 8^{ης} Φεβρουαρίου 2003 των μελών του *Τομέα Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*.

Κατά τη Γενική Συνέλευση Αριθμ.6 της 3^{ης} Μαρτίου 2003 των μελών του *Τμήματος Φυσικής* της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2
(Πίνακας Εθνικής Ανταπόκρισης)

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
(Υπογραμμίζονται όσοι απάντησαν στην επιστολή)

1. ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΑΜ/ΣΘΕ/ΑΠΘ (Ν.Κ.Σπύρου, Ι.-Χ. Σειραδάκης, Ι. Χατζηδημητρίου, Στ. Αυγολούπης, Χ. Βάρβογλης, Λ. Βλάχος, Σ. Ιγτιάρογλου, Ν. Καρανικόλας, Κ. Κόκκοτας, Δ. Παπαδόπουλος, Φ. Γρηγορέλης, Γ. Βουγιατζής, Ν. Στεργιούλας)

2. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΛΑΣΕΤ) (Π. Λασκαρίδης)

3. ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΕΑΕ) (Ι.-Χ. Σειραδάκης)

4. ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΕΛΑΣΕΤ ΚΑΙ ΕΑΕ

Μέλη Δ.Σ. / ΕΛΑΣΕΤ (Π. Λασκαρίδης, Ε. Αντωνοπούλου, Κ. Τσίγγανος, Ε. Θεοδοσίου, Ξ. Μουσσάς)

Μέλη Εθνικής Αστρονομικής Επιτροπής (ΕΑΕ) (Ι.-Χ. Σειραδάκης, Ε. Κοντιζάς, Ε. Πλειώνης, Δ. Χατζηδημητρίου, Αιμ. Χαρλαύτης)

5. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σχολή Θετικών Επιστημών
Κοσμητεία (Α. Φιλιππίδης)

Τμήμα Φυσικής (Δ. Κυριάκος)

Τομέας Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής (Ν.Κ. Σπύρου)

Τομέας Εφαρμογών Φυσικής και Φυσικής Περιβάλλοντος (Αлк. Μπάης)

Τμήμα Γεωλογίας (Γ. Τσόκας)

Τομέας Γεωφυσικής (Π. Χατζηδημητρίου)

Τομέας Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας (Χ. Μπαλαφούτης)

Τομέας Φυσικής και Περιβάλλοντικής Γεωγραφίας (Α. Ψιλοβίκος)

Πολυτεχνική Σχολή

(Σχολή Τοπογράφων και Αγρονόμων Μηχανικών)

Τομέας Γεωδαισίας και Τοπογραφίας (Δ. Ρωσσικόπουλος)

6. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ (ΙΤΣΑΚ)

(Β Λεκίδης, Θεσσαλονίκη)

7. ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα Φυσικής

Τομέας Αστροφυσικής, Αστρονομίας και Μηχανικής (Π. Λασκαρίδης)

Τμήμα Γεωλογίας (Κ.Μακρόπουλος)

Εργαστήριο Φυσικής της Ατμόσφαιρας και Κλιματολογίας (Χ.Ζερεφός)

Τομέας Γεωγραφίας και Κλιματολογίας (Γ. Λειβαδίτης)

Τομέας Γεωφυσικής και Γεωθερμίας (Ε. Λάγιος)

Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας (Σ. Λέκκας)

8. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Τμήμα Φυσικής

Τομέας Θεωρητικής και Μαθηματικής Φυσικής

και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Ι. Μπάκας)

Εργαστήριο Αστρονομίας (Χ. Γούδης)

9. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Τμήμα Φυσικής (Ν.Κυλάφης)

10. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τμήμα Φυσικής

Τομέας Αστρογεωγραφίας (Κ.Αλυσσανδράκης)

11. ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών (Α. Γεωργόπουλος)

Τομέας Τοπογραφίας (Δ. Παραδείσης Κ. Παπαζήση)

Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών (Γ. Σπαθής)

12. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΞΑΝΘΗΣ

Τομέας Τηλεπικοινωνιών και Διαστημικής (Ε. Σαρρής)

13. ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ. Λάλας)

Ινστιτούτο Αστρονομίας και Αστροφυσικής (Χ. Γούδης, Αντί του Προέδρου Δ/Σ)

Γεωδυναμικό Ινστιτούτο (Γ. Σταυρακάκης)

Ινστιτούτο Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης (Π. Μαθιόπουλος)

Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης (Μ.Πετράκης)

Ινστιτούτο NESTOR (Λ. Ρεσβάνης)

14. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κέντρο Ερευνών Αστρονομίας και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών (Γ.Κοντόπουλος)

Κέντρο Ερευνών Αστρονομίας και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών (Ν. Βόγλης)

Κέντρο Έρευνας Φυσικής της Ατμόσφαιρας και Κλιματολογίας (Χ.Ρεπαπής)

Κέντρο Έρευνας Φυσικής της Ατμόσφαιρας και Κλιματολογίας (Π. Λιγομενίδης)

Δ.Νανόπουλος ("Οίκαδε")

Λ. Μαυρίδης (Ομότιμος Καθηγητής ΑΠΘ - Αντεπιστέλλον Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

HELLENIC ASTRONOMICAL SOCIETY
ELECTRONIC NEWSLETTER
NUMBER 68 October 2003

E-mail: elaset@astro.auth.gr WWW: <http://www.astro.auth.gr/elaset>

TOPICS:

1. The 6th Hellenic Astronomical Conference
2. The General Assembly of HelAS
3. New Members of Hel.A.S.
4. Job Opening
5. Debate on Possible Hazards from Near Earth Objects (NEO)
6. Upcoming Astronomy meetings in Greece
7. About this newsletter...

...

2. THE GENERAL ASSEMBLY OF HelAS

- The General Assembly of HelAS took place in the last day, Sept. 17th, of the 6th Hellenic Astronomical Conference at the National Observatory of Athens, in Penteli. In the beginning, the President of the Society, on behalf of the Governing Council, thanked the members of the Scientific and Local Organizing Committees for their efforts towards a successful Conference. The Secretary of HelAS, highlighted that the 6th Hellenic Astronomical Conference was characterized by (i) the high level of the invited and the great majority of contributed presentations and (ii) by the large participation of young astronomy researchers and students. Hence, the future of Greek Astronomy may appear rather promising.

- Prof. J. H. Seiradakis the president of the previous Greek National Committee of Astronomy (GNCA), announced that the joint efforts by the GNCA and the Governing Council of HelAS for a more representative appointment by the State of the GNCA were successful and the new members of the GNCA who have just been nominated include the President and the Secretary of HelAS. He also announced the new GNCA members: J. Seiradakis (Chairman), J. Ventura, P.G. Laskarides, K. Tsinganos, E. Harlaftis, while J. Dagleis, M. Kafatos, S. Katsanevas, E. Plionis and N. Prantzou were appointed as substitute members.

- **The General Assembly unanimously declared its strong support for the installation of a radio telescope in Greece, as suggested by Prof. N. Spyrou.**

- The island of Cefallonia was selected as the place of the next (7th) HelAS Astronomical Conference and Dr. N. Solomos accepted the responsibility to organize it locally.

- 8 new ordinary, 6 new Junior members of the Society as well as 6 new associated members were elected, while 4 members withdrew their membership in the society. Their names are given below.

...

END-----HELLENIC ASTRONOMICAL SOCIETY ELECTRONIC NEWSLETTER-----END

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

DECLARATION FOR THE INSTALLATION OF A RADIO TELESCOPE IN HELLAS (GREECE)

- We, the participants of the 6th Hellenic Astronomical Conference and the participants of the subsequent General Assembly of the Hellenic Astronomical Society, would like to publicly assert that Astronomy is one of the most fundamental, attractive and educational sciences, and that, with its beauty and its message of our place in the Universe, is a precious treasure of humanity, on which we rely for our knowledge and understanding of our origins and destiny. Its cultural, historical, philosophical and aesthetic values help to establish a better understanding between natural sciences, arts and humanitarian sciences.
- We strongly believe that astronomical education and research in all the regions of the electromagnetic spectrum are equally important for the development and promotion of Science and Technology.
- We note that in Hellas, astronomical research is actively pursued, both theoretically and observationally, in many areas. However, observational research of radio-emitting cosmic sources can only be performed abroad. This is due to the fact that, although modern optical telescopes exist (or are being constructed) in our country, a radio telescope does not exist, neither in Hellas nor in its broader surrounding region of southeastern Europe.
- *With this*

we declare

our strong wish for the installation of a radio telescope in Hellas.

- We believe that the installation of a radio telescope will be to the benefit of scientific research nation-wide from both the observational point of view and that of the necessary interaction between theory and observation, as well as from the technological point of view. Also, according to the warm response and encouragement we have received up to now, a large number of colleagues from a wide range of other scientific and technological disciplines believe that they could use such an instrument in our country in their research activities, and benefit from its use. Such disciplines are seismology, geophysics, geology, geography, geodesy and topography, physical and environmental sciences, near-Earth space environment, astroparticle physics, meteorology and climatology, atmospheric physics, deep sea research; and the benefits will be raised from the mutual collaboration of these disciplines with astronomy and from a better coordination of research programs of common interest and a more effective financial funding and expenditure.
- We note that crucial discoveries have been made with radio telescopes to advance our knowledge of the universe, such as the detection of the cold neutral hydrogen content of the galaxy, the discovery of the remnant radiation of the hot early universe, the discovery of quasars and pulsars, and of the complex interstellar molecules. Four Nobel Prizes have been awarded to scientists involved in these discoveries during the last few decades.
- We are aware that the installation of a radio telescope in southeastern Europe will be a very important addition to the European and intercontinental network

of Very Long Baseline Interferometry (VLBI). It will significantly increase the space resolution of the European VLBI network and will improve its coverage. The international cooperation that will be initiated will provide our country with leading participation in forefront research, thus upgrading research and education, in our country, and will create a beneficial cooperation in various disciplines, including industry.

- We understand (realize) that the installation of a modern radio telescope in Hellas is not a national project, but, in reality, a multinational project to be addressed in the first place to the Hellenic authorities and political parties and also to intergovernmental organizations.
- We urge the Hellenic government and the political parties to endorse this declaration as one of their first priorities of the national research policy in the immediate future.
- We are ready to collaborate and offer our help, knowledge and skills in every possible way towards the realization of our suggestion.
- We also urge the European Union, the International Astronomical Union, the International Council of Scientific Unions and all relevant scientific societies to support our cause and use all means at their disposal to assist the installation of a radio telescope in Hellas.
- We strongly believe that the installation of a radio telescope in Hellas is a precious investment for the future, which will undoubtedly assist and promote scientific research in astronomy and many other disciplines at both national and international level.

INSTALLATION OF A RADIO TELESCOPE IN HELLAS **(An ongoing new initiative)**

There is, currently, an ongoing noteworthy activity of the *Section of Astrophysics, Astronomy, and Mechanics (AAM)* of the Physics Department of the Aristoteleion University of Thessaloniki, Thessaloniki, Hellas (Greece), concerning the installation of a Radio Telescope (R/T) in Hellas .

About a year or so ago, the Section AAM decided unanimously that the installation of a modern R/T in Hellas is not only a desirable idea but also a very constructive step of scientific significance, at both the national and the international levels. It is noted that such a R/T is missing from the entire broader region of southern eastern Europe.

After that, the Section's decision, in the form of a letter by the Section's Director, attached herewith as *Anex 1*, was communicated to a wide range of academic recipients asking them to express their official opinion on the usefulness of the installation of a R/T. The recipients were academic organizations, e.g. University Faculties, Departments, and Laboratories, as well as Research Institutes, or other non governmental or political bodies, thought to be interested in astronomical or general scientific activities. The response of all, at a national level, was immediate, positive, and enthusiastic, as it is immediately seen in the attached *Anex 2*.

Furthermore, it is very significant that, during the *6th Panhellenic Astronomy Meeting* and of the subsequent General Assembly of the *Hellenic Astronomical Society* (Hel.A.S.), a supportive *Declaration* (see *Anex 3*) was accepted unanimously by both bodies, as can be immediately confirmed by the attached *Electronic Newsletter* (Nr 68, Section 2, October 2003) of Hel.A.S. (*Anex 4*).

From the above it follows that the Hellenic astronomical community establishment (inside and outside the Hellenic borders) supported by the not purely astronomical scientific and research organizations in Hellas believes that the installation of a R/T in Hellas is desirable, useful and imperative.

This report aims at the widest possible spread of information toward all scientists and researchers living in Hellas or overseas, concerning the installation of a R/T in Hellas, seeking, at the same time, their support and assistance for this project.

It is obvious that such a project cannot be undertaken by a single Laboratory, Department, Faculty or University in our country. It concerns a much wider area of national or even international competence and capability. In order to firmly coordinate the above project and strengthen any prospects of edorsement of any official application toward the establishment of a R/T in Hellas, we appeal to all interested colleagues to send their comments and remarks to: